

נפשי בשאלתי.

על שואל, אונס, ובעליו עימו.

(ספר שמות פרק כב

(ו) כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר ונגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים: (ז) אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו: (ח) על כל דבר פשע על שור על חמור על שוה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיעו אלהים ישלם שנים לרעהו: (ט) כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שוה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראיה: (י) שבעת ידוד תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם: (יא) ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו: (יב) אם טרף וטרף יבאהו עד הטרפה לא ישלם:

(יג) וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם:

(יד) אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר הוא בא בשכרו

(63) רמב"ם יד החזקה - הלכות שכירות פרק א

(ב) ואלו הן שלשה דינין שלהן ש"ח שנגנב הפקדון ממנו או אבד ואין צריך לומר אם נאנס הפקדון אונס גדול כגון שהיתה בהמה ומתה או נשבת ה"ז נשבע ששמר כדרך השומרין ופטור שנאמר וגונב מבית האיש וגו' ונקרב בעל הבית אל האלהים השואל משלם הכל בין שאבד דבר השואל או נגנב בין שארעו אונס גדול מזה כגון שמתה הבהמה השואלה או נשברה או נשבת שכן כתוב בשואל ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם

(ג) המפקיד אצל חברו בין בחנם בין בשכר או השאילו או השכירו אם שאל השומר את הבעלים עם הדבר שלהן או שכרן הרי השומר פטור מכלום אפילו פשע בדבר ששמר ואבד מחמת הפשיעה ה"ז פטור שנאמר אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר הוא בא בשכרו בד"א כשאל הבעלים או שכרן בעת שנטל החפץ אע"פ שאין הבעלים שם עמו בעת הגניבה והאבידה או בעת שנאנס.

הט"ז:.

בעליו אין עמו, אם בעליו של שור אינו עם השואל במלאכתו. כלל הדבר בדין זה דאם שואל המשאיל להשואל בהמה או כלי והיה מושאל עם השואל במלאכתו דהיינו שהיה המשאיל עושה איזו פעולה תהיה מה שתהיה אפילו שלא בפניו להנאת השואל אפילו הנאה מועטת כגון שהושיט לו מים לשתות באותה שעה שהשאיל לו הכלי או הבהמה ואח"כ נאבד הכלי או הבהמה פטור השואל אף ע"פ שבשעה שנאבד לא היה המשאיל עמו במלאכתו כיון שהיה במלאכתו בשעת השאלה ה"ל שאלה בבעלים ופטור:

(21) ספר תפארת שלמה על מועדים - רמזי פורים

תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי (אסתר ז, ג). כבר בארנו בענין התפלה שצריך כאו"א לבקש על טובת חבירו ולהיות במס"נ עבורו. ע"ד שאמר משה רבינו ע"ה (שמות לב, לב) ואם אין מחני נא כו' וכן דוד המלך ע"ה אמר (תהלים קיט, קט) נפשי בכפי תמיד. וכן דרך כל הצדיקים האמיתים כמ"ש במעלת הרב הקדוש בעהמ"ח ס' נועם אלימלך זלה"ה. וז"ש תנתן לי בחי' זאת להיות במדריגה זו להיות נפשי בשאלתי במס"נ עבור עמי בבקשתי. וכבר אמרנו בפ"י הענין שאנו אומרים בקדושת כתר. משרתיו שואלים זה לזה. פ"י הצדיקים ההולכים בדרך זה להיות כל אחד מצפה לראות בטובת חבירו הם משרתיו האמיתים עובדי השם כשהם שואלים זה לזה. וזה שנאמר בלשון שואלים כי ענין (בבא מציעא צד, ב) השואל כל הנאה שלו. וזה מי שהוא בבחי' שאלה וכל הנאה שלו כשרואה בטובת חבירו להשפיע מטובו אשר חנן אלהים אותו. וזה שאומרים אח"כ ממקומו הוא יפן ברחמים. כי הצדיקים הללו הם המעוררים הרחמים. וזה יש לרמז בדברי הגמרא (מגילה ז, ב) אביי בר אבין ור' חנניא בר אבין הוה מחלפי סעודתייהו אהדדי. פ"י ההשפעות שהי' ראוי לבא עליהם לגודל האהבה התפללו להמשיך השפע לזולתו. וזה הענין שתיקן מרדכי ביום הזה מצות משלוח מנות איש לרעהו. פ"י המנות והשפע שראוי לבא אליו הי' מבקש עבור רעהו. וזהו עיקר האחדות בבני ישראל. וז"ש קיימת בנו משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים כנ"ל: